

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Közsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szerkesztői részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal Kézdi-Vásárhely az Ifj. Jancsó Mózes könyv-
nyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek
küldendők.

Költségvetés és gazdasági különválás.

— Két cikk. —

I.

A képviselőház ötödik ülészakának, mely kedden vette érdemleges kezdetét, kétségtelenül az 1901-re szóló állami költségvetés lesz a legfontosabb tárgya.

Hogy mikövetkezik a budget-javaslat után s ez a ház alkalmas-e arra, hogy az általános választások rémképének hatása alatt egyéb organikus és nagyszabású alkotásokat is bevonjon tárgyalási körébe, az nagyon sok mellékkörülménytől, első sorban pedig a kormány akaratától függ.

Annai azonban bizonyos, hogy a budget-javaslat révén az egyes képviselők alkalmas módot nyernek az éveken át elhanyagolt választó polgársággal újból való kontaktusba lépésre.

A legtöbb képviselő nem is fogja hát ezt a jó, talán éppen utolsó jó alkalmat elmulasztani, hogy Cicero pro domoként kissé hazabeszéljen. De ettől a taktikai szemponttól eltekintve, bizonyosnak látszik, hogy az ország gazdasági helyzete általánosságban és részleteiben az egyes vidékek érdekei is alaposan meghányavetve lesznek a kedden megindult költségvetési tárgyaláson.

Az alacsony gabonaárak által sujtott mezőgazdaság, a megzsibbadt ipar- és kereskedelem, az általános pangás és üzleti depresszió jajveszéklésével és segélykiál-

tásával hosszabb időre fogja magára irányítani a parlament és a kormány érdeklődő figyelmét.

Valószínű, hogy az egyes municipiumok és a főváros zilált pénzügyi viszonyai is szóba kerülnek a vitatkozások folyamán, mert a pótladékkal sujtott vidéki városok már-már roskadoznak a súlyok terhe alatt.

Dicséretére legyen mondva a városoknak, hogy a súlyos viszonyok dacára, a haladás és fejlődés procezzusa sehol meg nem akadt; az idők nagyon súlyosak, de azért a vidéki központok, sőt a kisebb városok is óriási léptekkel haladnak a kulturális fejlődés széles országútján. Sajnos, a gazdasági föllendülés, az anyagi gyarapodás nem tartott kellő lépést a kulturális haladással s a viszonyok a vidéki városokban épp úgy, mint a székesfővárosban oda fejlődtek, hogy vagy gátat kell vetni a további haladásnak, vagy pedig az adófizető polgárság gazdasági erejét kell a gazdasági erőforrások fokozásaival oly állapotba juttatni, hogy a sokszorosan megnövekedett feladatok teljesítésére is alkalmasok legyenek.

Nagyon természetes, hogy az utóbbi módózat látszik a célirányosabbnak.

A kormány azokkal szemben, akik az általános gazdasági helyzetet túlsótétnek látják, hivatkozik az államháztartás aktív voltára s hangoztatja, hogy mindaddig, a míg az állam költségvetése a

plus jegyében mozog, nincsen komoly aggodalomra különösök.

Kétségtelen, hogy az állami háztartás realitása, annak aktív volta, a zárószámadásoknak még mindig kielégítő eredménye nagyjelentőségű és öröndetes dolog... főleg a külföldi hitelezőink szempontjából. Nekünk is szerencse, hogy költségvetésünk egyensulya még mindig fennáll, de ha tekintetbe vesszük az adófizető polgárság anyagi mizériáit s tekintettel vagyunk a municipiumok deficites gazdálkodására és a külkereskedelmi mérleg rosszabbodására, akkor, — lehet, hogy az elméleti nemzetgazdaság nem akceptálja a mi felfogásunkat — véleményünk oda irányul, hogy az államháztartásban mutatkozó egyensuly ezidő szerint csak arra vall, hogy az egyesek tehetetlenségével szemben az állam a maga összességében még mindig fizetőképessé; a külföldnek tehát nincsen oka nyugtalankodni. Nélkülözünk és szenvedünk, de Magyarország továbbra is fizetni fogja az adósságai után járó kamatokat.

Am az állami háztartás mérlegéből nem tűnik ki, vajjon az adófizetőképességgel mennyiben áll arányban a nemzet vásárló és fogyasztó képessége. Mindazonáltal teljes elismerés illeti a kormányt első sorban pedig annak derék pénzügyminiszterét, hogy a nagy és általános stagnáció dacára legalább az állami budgetben fenn tudta tartani az egyensulyt. Az egyes szakminiszterek követeléseivel és kétségtelenül jogosult követeléseivel

TÁRGZA.

A becsületérzés, mint nevelési feladat.

— M. Székely János elnöki megnyitója a „Háromszékvármegyei Tanítótestület” november 15—16-iki közgyűlésén. —
(Folyt. és vége.)

Sokan vannak, a kik az egykori apával gondolkoznak. Ezt ugyanis kérdezte a fia, hogy mit kellene neki tenni, ha az uton egy forintot találna? Az apa így oktatta ki: „Ha tudnád kié, oda adnád; ha nem: a rendőrséghez vinnéd, mert első a becsület.” „Hátha 10 frtot lennék?” kérdé a fia. „Hasonlóképen cselekednél, mert első a becsület.” „És ha 100 frtot?” „Szintén úgy járnál el, mert első a becsület.” „És ha 100 ezer forintot találnék?” „Azt már zsebre tennéd, azzal már becsület nélkül is meg lehet élni.” Ennél jobb tanácsot ad ama közmondás, mely azt tartja: „Jobb a becsület, mint a szalonnás káposzta.” Mindenkinek csak egy becsülete van s ha azt elveszti, nincs földi hatalom, mely számára azt visszaszerezné. Ezért kell oly nagyon ügyelni rá.

Ha a fennebb elmondott szomorú jelenségeket bárki is aggodalommal nézni, minket tanítókat, mélyen kell, hogy érintsem, mert rettentő hangosan kiáltja fülünkben: Első a nevelés, azután a tanítás. A ki csak tanít és egyidejűleg nem nevel, az mesterember. A ki nevelve tanít, az művész. Nincs ve-

szedelmesebb tagja a társadalomnak, mint egy okos, képzett ember becsületérzés, nemes jellem nélkül. Tudományra megtanítana úgy a hogy, egy alkalmas módon szerkesztett és berendezett fonográf is. De nevelni, az egyént valódi emberré képezni, csak egy valódi, egész ember tudhatja.

Midőn erről gondolkodom, ezeket eszemben forgatom, akkor érzem, hogy mily tökéletesnek, psychologusnak, filozofusnak, valódi humanusnak, hivatását mélyen átérző, szeplőtelen jellemű egész embernek kell lenni a tanítónak, hogy tanítói hivatása mellett nevelői feladatának is megfelelhessen.

Tudom, hogy igen sok esetben sisiphusi munkára van kárhoztatva a tanító, mert a mit az iskola épít, a család lerontja. De csüggednünk nem szabad, mert az elvetett jó mag, ha némelyeknél kopár kősziklára esik is, mégis sokaknál nemes gyümölcsöt terem, kell, hogy teremjen.

Ha elnöki megnyitóm keretében részletes és beható fejtegetésbe nem is bocsátkozhatom annak, hogy mi a tanítónak, mint nevelőnek teendője a becsületérzés felkeltése, ápolása és fejlesztése érdekében, legalább a főbb pontokat mégis felsorolom:

1. Szerintem a legelső feladat, hogy a tanító szigorú bírása legyen önmagának, elfogulatlan számonkérője cselekedeteinek, hogy azok a humanus nevelés itélőszéke előtt megállhassanak-e? Birjon azon

erkölcsi értékkel, melynek tudatából fakad a valódi becsületérzés. Jelleme oly szeplőtelen tiszta legyen, hogy az előtt még ellenségei is kénytelenek legyenek meghajolni. Cselekedeteiben az igazság legyen vezérfonala s attól sem érdek, sem rábeszélés, sem barátság, sem bárki kegyének megnyerni akarás el ne térítse. Teljesítse hűen kötelességét, élete a társadalmi és családi életben mintaszerű legyen; kerülje a fényűzést, divathajhászást. Ilyen tanító jó nevelő is, mert a példa legjobb nevelési eszköz. A ki vizet prédikál és bort iszik, attól kevés jót lehet várni.

2. Követeljük meg, hogy a tanuló mindennemű kötelességét kivétel nélkül mindig és pontosan teljesítse: de mindig hangsúlyozzuk, hogy ne a büntetéstől való félelem miatt, vagy a megjutalmazás reményében, hanem azért, mert a kiből becsületérzés van, az nem hanyagolja el kötelességét s a lelkiismeret megnyugtatója a legnagyobb jutalom.

3. Bánásmódunk legyen humanus és tapintatos, de azért erélyes. Válogatatlán becsümlő kifejezésekkel, szidalmazással, nyilvános megszégyenítéssel, ütéssel, veréssel ne tompítsuk el a gyermek erkölcsi érzékét, ne öljük meg önértetét.

4. Törekedjünk kiirtani a hazugságra, árulkodásra, alatomosságra és csufolódásra való hajlandóságra csirait, különösen felhasználván erre az alkalmi példákat és a megfelelő elbeszélésekből meríthető tanulságokat.

5. Legyünk elismeréssel, ha a tanuló megér-

szemben nem taksálhatjuk elég magasra Lukács László ebbeli érdemét.

Ámde, ha figyelemmel kísérjük a pénzügyi bizottság nagy gonddal szerkesztett előadói jelentését, azt látjuk, hogy azon is már sötét fonálként végig húzódik az aggodalom: államháztartásunk egyensúlyának fentarthatása iránt. A jelentés ismételve a lehető legnagyobb takarékoskosságot köti szívére annak a pénzügyminiszternek, akinek különben is a takarékoskosságra a főelve.

A jelentés, hogy nagyobb súlyt adjon a takarékoskosságra irányuló fölhevítésnek, a pénzügyminiszter figyelmét föl hívja a gazdasági helyzet kedvezőtlen voltára.

Politikai hir.

A képviselőház zárszámadási bizottsága Fest Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen megválasztotta az 1899-ik évi állami zárszámadások, egyes fejezeteinek az előadóit. A bizottság további tanácskozás során az u. n. kisebb költségvetési fejezetek mult évi zárszámadást Lévy Lajos, a honvédelmi tárczáét Bernády György, a belügyi tárczáét, Bónis István, az igazságügyi tárczáét Kálmán János, a kereskedelmi tárczáét Ráth Péter, a vallás- és közoktatásügyi tárczáét Székely György, a földmívelési tárczáét Zakó Milán, a pénzügyi tárczáét pedig s a Ház elé terjesztendő általános jelentést Benke Gyula bizottsági tagok fogják előadni. Ezzel az ülés véget ért.

A magyar korona országainak harmincz éves államháztartása. 1868-tól 1897-ig.

— A m. kir. állami számvevőszék által szolgáltatott adatok nyomán közzéteszi Benke Gyula országgyűlési képviselő, a zárszámadásvizsgáló-bizottság előadója. —
(Folytatás és vége.)

Legékeesebben tanuskodnak erről azok a számadatok, melyek az ingatlan vagyon számláján nyilvántartott értékek álladékat mutatják a kérdéses időszakban.

Az ingatlan állami vagyon álladéka tett:

1868 végén	324 975	millió	frtot,
1869	344 149	"	"
1870	356 612	"	"
1871	380 878	"	"
1872	407 834	"	"
1873	437 970	"	"
1874	448 034	"	"

demli. De a szakadatlan elismeréstől, dicséretől tartózkodjunk, mert elfajul a nemes önértzet s a hiuság lép helyébe. Az elkapottság, hiuság és szerénységtelenység pedig egy anyaméhéből származtak.

6. A tanulók közt különbséget tenni nem szabad. Egyenlő jog, egyenlő kötelesség. Belo kell nevelni a gyermeket, hogy a becsület nincs származáshoz, vagy vagyonhoz kötve, arra mindenkinek rá kell szolgálnia cselekedeteivel és életmódjával.

7. Különös gondunk legyen rá, hogy a gyermek fogékony lelkében a valódi szerénység és mások megbecsülésének érzetét ápoljuk. Védjük és mentsük meg ama kóros betegségtől, mely abban nyilvánul, hogy az ifju alig lép ki az életbe, már is itél elevenek és holtak felett. Viasz az ifju lelke, olyan nyomokat hagy hátra, a milyen kőzzel nyulunk abba. A példaadás legbiztosabban vezet célhoz.

8. A szülők, előjáróság és törvények iránti tiszteletet akként kell a gyermekben fejleszteni, megedzeni, hogy az a tanulók vérévé váljék s hogy a gyermek később is érezze, hogy ez a becsületérzésnek mintegy természetzerű következménye, kifolyása.

Tisztelt kartársak! Tudom, hogy mi a világ képét meg nem változtathatjuk, gondolkodását át nem alakíthatjuk, de erre törekedni, e kérdéssel minél többször s minél behatódobban foglalkozni, hivatászerű szent kötelességünk.

Mielőtt a közgyűlést megnyitánám, szólok egy

1875 végén	451 031	millió	frtot,
1876	445 627	"	"
1877	447 904	"	"
1878	468 423	"	"
1879	665 899	"	"
1880	725 979	"	"
1881	745 124	"	"
1882	785 409	"	"
1883	799 264	"	"
1884	887 818	"	"
1885	972 239	"	"
1886	993 025	"	"
1887	1017 061	"	"
1888	1028 270	"	"
1889	1112 263	"	"
1890	1115 095	"	"
1891	1380 392	"	"
1892	1401 804	"	"
1893	1435 957	"	"
1894	1470 371	"	"
1895	1567 976	"	"
1896	1601 934	"	"
1897	1678 032	"	"

Az ingó vagyon (termesztmények, anyagok, szerek és eszközök) értékálladéka szintén állandóan növekszik s az 1868. évben kimutatott 24 944 millió frtról 170 612 millió frtra növekedett. Egybefoglalva az összes pénztári kezelést, vagyis úgy a valódi, mint a nem valódi bevételeket és kiadásokat, azt tapasztaljuk, hogy a folyó bevételek (nem csupán jövedelmek) több esztendőben nem voltak elegendők a folyó kiadások (nem csupán költségek) fedezésére a mikor is a többletet az előző évről maradt készletekből kellett fedezni; így apadt a pénzkészlet:

1870-ben	3 313	millió	frttal,
1872-ben	11 173	"	"
1873-ben	5 121	"	"
1875-ben	3 967	"	"
1877-ben	0 549	"	"
1880-ban	12 734	"	"
1881-ben	0 091	"	"
1882-ben	1 454	"	"
1885-ben	1 838	"	"
1889-ben	1 843	"	"
1891-ben	13 007	"	"
1895-ben	6 269	"	"
1896-ban	13 908	"	"

Mint hogy azonban a pénztári kezelésnek az év folyamán alakulása, t. i. a bevételeknek és kiadásoknak tényleges be- és kifizetése rok estélytől függ, azonfelül pedig az összes pénztári kezelés adataiban befoglaltatnak a valódi bevételek (jövedelmek) és kiadások (költségek) mellett a nem valódi (átfutó, hitelműveleti, vagyonszerzési képező) bevételek és kiadások is, az eddigiekben ismertetett pénztári eredmények egymagukban nem adnak teljes képet az államháztartás évről-évre való viteléről és arról, vajon megvolt-e mindig s mily mértékben az egyensúly a teljesítendő feladatok érdekében vállalt kötelezettségek és az ezek fedezetéül törvény szerint kijelölt erőforrások között. Ennek megítélésére a jogi

előírásokon alapuló jövedelmi mérleg és a vagyonmérleg szolgálhat alkalmas eszközzel.

Azok a nagy feladatok, melyekre az alkotmány helyreállításakor és azóta vállalkoztunk, hogy lehetőleg széles bázison megvessük alapját anyagi és szellemi gyarapodásunknak s az a lankadatlan erőfeszítés, melylyel a legmostohább viszonyok közt is kitartottunk a kitűzött cél mellett, — az a rengeteg áldozat, melyet a nemzet ezen egész idő alatt a jövő boldogulás reményben hozott s az állami tevékenység sikerei, melyek ez áldozatokat már eddig is az élet minden vonatkozásában a nemzet javára tudták fordítani: büszke öntudattal tölthetnek el, elfelejtethetik súlyos megpróbáltatásunk napjait s bizalmat gerjeszthetnek jövőnk iránt. A mult küzdős képe azonban sokkal komolyabb, sem hogy a haladás jó reménye mellett is állandóan óvatosságra ne intene.

Az éveknek mily hosszú sora kellett a nemzet által már-már a'ig elviselhető újabb terhekkel, míg államháztartásunk terén meg tudtuk teremteni az egyensúlyt. Ezt az egyensúlyt mint küzdelmeink egyik eléggé meg nem becsülhető vívmányát minden áron fenn kell tartanunk a jövőben is. Ez legyen az alap, a melyre további fejlődésünk feltételeit építjük. Bármennyire keljen is intézményeinket fejleszteni s a meglevőkhöz újabbakat csatolni, hogy már eddigi költségeink is minél gyümölcsözőbbé váljanak s szilárdan megállhassunk a nemzetek küzdőterén: mindezt csak nemzeti erőnk tufeszítése nélkül a pénzügyi egyensúly korlátain belül vállalkozhatunk.

Egy pillanatig sem szabad szem előtt tévesztőnk, hogy az eddig elért eredmények mellett is még mindig csak a kezdet kezdetén vagyunk, ez a tudat adjon erőt és kitartást, de tegyen körültekintővé és elővigyázóvá is.

Ha erőnk fejlesztése érdekében egyenlőtlenség és méltányosság teszszük a tehermegoszlást; ha a megjavult mérlegek mellett továbbra is a legszigorubb takarékoskosságot követjük s kivált az állami gépezet berendezését — a hol csak lehet — egyszerűbbé tenni igyekszünk; ha az erőgyűjtés munkájában meg nem feledkezünk arról, hogy az elért eredményeknek nagy részét a multból származó terhek törlesztésére kell fordítanunk s ha általában a jobb siker napjaiban el nem ragadtatjuk magunkat, hanem böles mérsékléssel folytatjuk nemzeti jólétünk alapjainak kiépítését: úgy remélhetők, hogy a lefolyt 30 év küzdése és tanulságai nem voltak hiábavalók s hogy az alapvető munka nehéz éveit az anyag és szellemi gyarapodás derültebb napjai követendik.

Felhívás a közdivásárhelyi iparosokhoz.

Közel két évi Közdi-Vásárhelyen tartózkodásom alatt, sajnosan tapasztaltam, hogy e város tulnyomó részben iparos lakossága sem ipartestülettel, sem iparos olvasó-egyesülettel nem rendelkezik.

E város derék iparosai minden egyesülettől idegenkednek és nincs meg közöttük az az egyetértés, melynek egy ilyen kisebbszerű város iparosai között léteznie kellene.

Ennek oka legnagyobb részben talán abban rejlik, hogy tekintélyesebb iparosaink, kik hivatva volnának a vezér szerepet játszani, nem fektetnek elég súlyt az egyetértés fontartására, az egymás közt létező akadályok békés után való kiegyenlítésére. Mindenki csak önmaga érdekét tartja szem előtt és iparos társának elnyomásában látja saját érdekeinek biztosítását.

Nem lehet az iparosok ajkáról egyebet hallani mint a megélhetés elleni panaszt; de ha az illetékes hatóságok az egyesülésre, az együtt működésre serkentik: kiknek hivatásuk volna azt a megvalósítás felé vinni, az egyesület alakítását szervezni, egyszerűen tartózkodó állásba helyezik magukat és így a hatóságok minden jóakaró tanácsai, csak „pusztában elhangzó szó” maradnak.

Az iparos mesterek és munkásaik között sincs meg a közös egyetértés, folytonos veszekedés és perlekedésben vannak egymással; hol egyik, hol másik akarja egymás érdekeit megrövidíteni.

Hisz, csak egyetlen körülményre kívánok rámutatni, mely eléggé igazolni fogja azt, mennyire tartja szem előtt az iparos munkása érdekeit.

A törvény határozottan kimondja, hogy minden iparos segéd, mely nem saját atyja, vagy gyámja műhelyében dolgozik, a körületi betegsegélyző pénz-

tár tagjai közé belépni tartozik. Tagsági díj fejében hetenkint 24 fillér fizetendő, melyből $\frac{2}{3}$ -adrészt a munkás, $\frac{1}{3}$ -részt a munkaadó tartozik fizetni.

És vajjon teljesítik-e a kézdívasárhelyi iparosok a törvény által előírt kötelezettségeket?

Száz közül kilenczvenen nem!

Ha felszólal ezért az illető iparos segéd, rá vágják a munkaadók azon rövid, de igazságtalan feleletet: „nem fizetünk, mert mi a pénz-tár segélyét nem élvezzük.”

És nem tekintenek arra, hogy az igazság úgy hozná magával, hogy mivel az illető munkás az ők műhelyében, az ők munkájuk végzésében betegedett le, kötelességük volna a gyógygyulás ideje alatt is segélyezni.

És minő csekélység az, mit a törvény a munkásnak a munkaadótól a betegséget megelőzőleg ezen esetre biztosítani igyekszik! Hetenkint 8 fillért kellene munkásáért a betegsegélyező pénztárnak fizetnie. De legtöbbször ezt sem teszik meg, hanem levonják az egészet a munkás munkabéréből, mert hisz: „az élvezi és fizesse azt!”

És mivel a munkások közt sincs meg az ösztetartás: ilyen alkalommal saját érdekeiket sem tudják megvédelmezni!

Itt az ideje, hogy vezér embereink félre tegyék nek tartózkodó álláspontjukkal és hozzá fogjanak egy „iparos egyesület” szervezéséhez, melynek minden iparos segéd és mester tagja lehessen, és amely egyesület ne rideg politikai czélokat szolgáljon, hanem iparos érdekeket; itten közös egyetértéssel beszéljék meg az iparosok saját érdekeiket és közös egyetértéssel egyenlitsék ki a munkaadó és munkás közötti ellentéteket!

Tartassanak időnként az egyesület helyiségében hasznos felolvasások, melyek elő fogják mozdítani iparosaink szellemi műveltségét is és sokakat vissza fog tartani a keresmáktól is.

Próbálják meg vezérembereink!

Meglátják, hogy törekvéseiket siker fogja koronázni!

Dénes Imre.

Ujdonságok.

— Időjárásunk állandóan enyhe és kellemes és semmi jel sem mutat arra, hogy az igazi tél egyhamar bekövetkeznék. Ugy látszik, hogy az időjárásnak, kik decemberre rendkívüli enyhe időt jósolnak, ezúttal csakugyan igazuk lesz.

— Halálozás. Kőkössi Károly kézdívasárhelyi ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag és kisegítő takarékpénztári elnök-igazgató, társadalmunk általánosan tisztelt és szeretett tagja, hosszas szenvedés után f. hó 29-én elhalt. A derék férfi halála általánosan mély részvényt keltett. Temetése f. hó 2-án ment végbe nagy részvétel mellett. Kézdí-Vásárhelyt csak rövid szertartás volt a koporsó felett s innen a holt testet Nagy-Borosnyóra szállították, hol a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra. Haláláról a család a következő gyászjelentést adott ki: „Alulírottak mély fájdalommal tudatják a hű férjnek, szerető jó apának, jó testvérnek, jó vőnek és szerető rokonnak kőkössi Kőkössi Károly ügyvédnek, törvényhatósági tagnak és takarékpénztári kisegítő elnökgazgatónak élete 57-ik és boldog házassága 21-dik évében folyó hó 29-én este 6 órakor történt gyászos elhunytát.” Hült temete, a saját házában ev. ref. szertartás szerint tartandó ima után f. évi december hó 2-án délelőtt 9 órakor fognak Nagyborosnyóra szállíttatni és a családi sirboltban d. u. 2 órakor örök nyugalomba helyezni. Álma legyen nyugodt. Forró szeretetünk virraszt sirja fölött. Kézdívasárhelyen, 1900. november 29-én. Neje: Kónya Vilma. Gyermekai: Károly, Erzsike, Kálmán. Testvérei: Klára férj. Nagy Gergelyné és gyermekei, György és gyermekei, Endre, fia: Gábor. Anyósa: özv. Kónya Dánielné szül. Kónya Borbála. Sógorai: Kónya György és neje, Kónya Kálmán és neje.

— Oroszlánok között. Meg vagyunk irva, hogy Dániel az oroszlánok vermében sem féle, az meg most iródik meg, hogy más ember sem fél bemenni az oroszlán ketreczébe. Lapunk szedője, Dénes Imre ur vállalkozott arra a nem épen kellemes dologra, hogy be ment az itt időző állatsereglet vadállathoz s ott egy pár párti kalabriaszt eljátszott a sereglet igazgatója és üzletvezetőjével. A fenevad egyáltalában

nem volt megelégedve az idegen beavatkozással s mezgott, morgolódott eleget, de hogy ez nem ártott meg Dénes urnak, mutatja az is, hogy ezen ozik-künköt épen ő szedi ki saját kezeivel.

— Nyilatkozat. Tekintetes Szerkesztő Ur! A „Székelyföld” 94-ik számában, mult hó 29-én a napi hírek közt megjelent s „A helyi rendőrkapitányi hivatal figyelmébe” czimű czikkre, tisztelettel kérem az alábbi választ közölni. Történetek s történnék megbotránkoztató dolgok nemesak K.-Vásárhelyt, — a hola rendőrség közegeinek — s ennek nem én vagyok az oka a primitivebb fogalmuk van hivatásunkról hanem jólszervezett rendőrséggel bíró nagyobb városokban is nemesak gyermekverekedések, de más, súlyosabb beszámítás alá eső eselekmények is. Ez tehát nem indít arra, hogy e tekintetben védekezzem, de hogy a helyzetet a közönség előtt kellőleg megvilágítsam, kijelentem, hogy az iparos tanuló iskolánál a tanórak alatt, minden esetben rendőr áll szolgálatban s az tőle telhetőleg kötelességét teljesíti is, de midőn az iskolából 100—120 rakonezátlan, vásott iparos-tanuló kirohan s orditozva fut minden irányban, a czikk-íróra bízom megbírálni, mi módon tudna a rendelkezésére bocsátott egy rendőrrel rendet és csendet teremteni. Az pedig, hogy a 6 rendőrből álló egész rendőri asszisztencia az iparos tanulók megfékezésére rendelkezésük ki, más fontosabb rendőri szolgálatok melőzés nélkül lehetetlen. Különben a nagy port felvert ügyben a rendőri nyomozat teljes erőlyel megindult, a tettesek legnagyobb része kinyomoztatott s az elkövetett közrend elleni kihágásért terheltek büntetésüket meg fogják kapni. A rendőrség a közcsend és közrend megóvása érdekében minden lehető megtesz s ha ez még se sikerülne, kérem a czikk író — mivel úgy látszik bokros teendői miatt arra reá ér — éberségénél fogva annak, mint diletáns elméleti és gyakorlati uton is segélyére legyen. Tiszteletem nyilvánítása mellett, vagyok a Szerkesztő urnak Kézdí-Vásárhely, 1900. december hó 1-én Boda Gergely, h rendőrkapitány.

— Elismerés a csendőröknek. A lemhenyi községi képviselő szép elismerésben részesítette a községben állomásozó csendőröket. F. évi október hó-31 tartott képv. gyűlésében következő határozatot hozott: Elöljáróság előterjeszti, hogy Mihály István őrsvezető Ferencz József csendőr bereczki csendőr urak, Lemheny községben a személy, vagyon és élet biztonság érdekében tett szolgálataikért s a Bodó Péter, rablógyilkossal szemben tanusított maguk tartásáért elismerés szavazzassék s ugyan akkor kitüntetésük czéljából a kerületi parancsnoksághoz jelentés tétessék. Elöljárósági előterjesztés egyhangulag elfogadása mellett Mihály István őrsvezető és Ferencz József csendőr uraknak a község érdekében kifejtett erőlyes szolgálatukért elismerést, s a Bodó Péter hirhett rabló gyilkossal szembe tanusított önfeláldozó bátorságuk és jogos elhatározásukért halálját fejezze ki, mert az általuk alkalmazásba vett fegyver jogos használatának köszönhető, hogy nem csak községünk, hanem egy egész vidék, sőt mondhatni, a vármegye vagyon-, élet- és személy biztonságának addig zaklatott nyugalma, a Bodó Péter kinos halálával véget ért. Ezen határozat Mihály István őrsvezető, Ferencz József bereczki csendőr urakkal és a Kolozsvárt székelő m. kir. kerületi csendőr parancsnoksággal közölni határozatott és rendeltetett.

— Nyilvános köszönet. A „Háromszékvármegyei Tanítótestület” nov. 15-én tartott jótékony-czélú estélyén felülfizettek: Potsa József v. b. t. t., főispán 18 K. 20 fillért, Benke Gyula orsz. képviselő 20 K., Csánki Gyula kir. tanf. és K. Csizsár József keresk. 5—5 K., Molnár Józsiás 2 K. 40 f., Vertán Emilia 2 K., Turóczi István 1 K. 80 f., Fajér Antal, ifj. Török Sámuel, Dávid Testvérek 1 K. 20—1 K. 20 f., Bollák Vincze, Janesó Elekné, Bajka Mihály, Barta Károly, Kásás György 1—1 koronát, Csizsár Dénesné 80 fillért s még többen 10—40 fillért, kiknek neveit a tolongásban nem sikerült feljegyezni. Ezenkívül László Szőke István a „Tanítók Háza” javára 4 koronát adományozott. Fogadják a szíves felülfizetők és adakozók, valamint az estélyen közreműködő urhölgyek és urak e szívesességükért, tiszt. Székely Jánosné urhölgy zongorája szíves átengedéseért tanítótestületünk közgyűlésének halás köszönetét. Kézdí-Vásárhelyen, 1900. november hó 24-én. M. Székely János, elnök. Vajna Károly, titkár

— Negyven év a tanítói pályán. Ritka szép ünnepélyt rendezett az orbai járási tanítói kör folyó hó 29-én Bitán tartott gyűlése alkalmával, Sándor Mihály bitai kántortanító negyven évi működése forduló pontján. Az ünnepélyt a zágoni tanítói dalkör alkalmi szép üdvözlő éneke nyitotta meg, mely után Szász János papolezi tanító méltatta a kör megbízásából a jubiláns érdemeit. Ezután felolvastattott a megyei tanítótestület, Csánky Gyula kir. tanfelügyelő a sepsiszentgyörgyi néptanítói kör és Bibó József nyugalmazott néptanító üdvözlő iratai. A bitaigondnokság nevében Varga András gondnoksági elnök, az ev. ref. egyház nevében Benedek Ignác ref. lelkész, s községi képviselő nevében Keresztész Ede körjegyző intézett még beszédet Sándor Mihályhoz. A meghatottságtól nehezen jutott a veterán tanító szóhoz s midőn sorra megköszönte a nem várt kitüntetést, gyakran a hála és örömrzés könnyei gördültek le arcán. A lélekemelő szép ünnepélyt Bíró Béla járásköri elnök ülést és ünnepélyt záró szavai után a zágoni tanítói dalkör éneke fejezte be.

Irodalom.

Karácsony. Már csak rövid idő választ el bennünket a Karácsonytól, a keresztény világ legszentebb ünnepétől. S ahogy közeledik Karácsony, a Megváltó születésének ünnepe, úgy gyarapodik a családok gondja, mit hozzon Jézuska a családnak.

Az ajándék csak akkor lesz igazi jézusi ajándék, ha nemesak pillanatnyi örömet okoz, de egyuttal a lélek nemesítésére való, a jó erkölcsökre hat. Ne csak anyagi, de szellemi haszna is legyen a karácsony ajándékoknak. Ezzel ünnepeljük meg legméltóbban a legszebb ünnepet.

A könyv, a szellemet mivelő, lelket nemesítő erkölcsöket tisztító könyv a legméltóbb karácsonyi ajándék. Ez vezette a Magyar hirlapot is, mikor elhatározta, hogy fennállásának tizedik évfordulójára egész kis könyvtárt juttat olvasóinak.

Teljes tíz regény lesz a Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit az előfizetők megkapják, a következők: Hazai írók: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Bárony István, Herczeg Ferencz. Külföldiek: Georges Ohnet, Emil Zola, Marcel Prévost, Rüdiger Haggard, Leo Tolstoj.

A könyveket ez év december közepén küldik szét, úgy tehát, hogy Karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesznek. Erre vonatkozólag pedig a következőket tudatja a kiadóhivatal:

Könyvajándéka csakis azok az előfizetők tarthatnak számot, a kik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői. Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő tőzsdékben, papírkereskedésben, csomagszállítónál azok nem részesülhetnek ebben a kedvezményben.

A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olykép történik, hogy: minden fél éves vagy egész éves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyedéves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt.

E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék-könyvek.

Erre pedig a decemberi előfizetői lajstrom lesz az irányadó. Így tehát aki most fél évre vagy negyedévre előfizet: tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy utítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, a mely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halasztassa sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járasson, ami a sok-sok ezer könyv mellett könnyen megtörténhet.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, esinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, a amelyek nemesak pillanatnyi örömet szereznek de, minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak.

HIRDETÉSEK.

Tiszta bort,
liköröket, cognacot, rumot, venni
akarók, kérjének bérmentes árjegy-
zék a Székely borkereskedéstől,
Székely-Keresztur.
(127. 6-10)

BUTOR

készpénzfizetés mellett ju-
tányos áron beszerezhető:

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

butorraktárában

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

HIRDETÉSEK

a

„SZÉKELYFÖLD“

részére

olcsó áron felvétet-
nek.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

A
SZÉKELYFÖLD
kiadóhivatala.

A
SZÉKELYFÖLD
kiadóhivatala.

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES

gőzerőre be rendezett könyvnyomdája,
könyvkötészete, papir- és írószerkeres-
kedése Kézdi-Vásárhelytt.

Nagy választék minden-
nemű írások,
noteszek, tol-
lak, tollszá-
rak, és tinta-
tartókban.

Dusraktáris-
kolák részé-
re színes viz-
festék, radir-
gummi, rajz-
papír és rajz-
szekékben.

Könyv-
nyomda!

Nagy nyom-
tatvány rak-
tár községek,
egyházak, is-
kolák és ügy-
védi irodák
részére.

Mindenemű
bekötött üz-
leti könyvek
nagy választékban.

Könyvnyomdamban az e szakmába vágó
mindennemű munkákat, u. m.: folyóiratok,
művek, füzetek, körlevelek, faliraszok, bár-
czakönyvek, számlák, üzleti- és névjegykár-
tyák, levélfejek, levélborítékok résznyomással,
gyászjelentések, eljegyzési, esküvői és alkalmi
meghívók elkészítését a mai kor igényeinek
megfelelően gyorsan és pontosan a legjutá-
nyosabb áron vállalom el.

Közigazgatási, körirvosi, egyházi stb.
hivatalok részére nagy nyomtatvány raktárt
tartok. A közigazgatási nyomtatvány-
kat készpénzfizetés mellett mélyen
leszállított áron állítom el.

Kiadásomban hetenkint kétszer megjelenő
„SZÉKELYFÖLD“

politikai, közgazdasági, társadalmi és szép-
irodalmi hírlapra előfizetéseket bármely idő-
ben elfogadok. Előfizetési ára: Egész évre 10
kor., félévre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill.
Iparosoknak helyben 8 korona.

Háromszék vármegye nyom-
tatvány szállítója.

Különleges-
ségek levél-
papirok, név-
jegyek, me-
nyegzői és
eljegyzési
kártyákban.

Iskolák rő-
szére min-
denféle írkák,
gyakorlatok,
e yenes és
híromszögű
vonalzók.

Papírkeres-
kedés!

Könyvek, fü-
zetek, folyó-
iratok bekö-
tése a legol-
csóbb áron
eszközölhe-
tők.

Folyóiratnak
megrende-
lése a legna-
gyobb száza-
lak leengo-
dással vállal-
tatik el.

Csak ezzel a tör-
vényes, bej. védő-
jeggyel valódi.
LONDON,
Chief Office S. W.
48 Brixton Road.
Főraktárak:
Burmah,
Angol India,
Agen. Zágráb,
Algier,
Amsterdam,
H. Sanders,
Rokin 8,
Basel,
Szt. János gyógy-
tár, W. Kratz,
Belgrad,
Nikola A. Delini,
gyógytár Mihály
Fejedelmén,
Központi raktár
Szerbia részére.

Beilin, C.
Bologna,
Bruxelles,
Pharmacie Ch.
Delacroix & Co.
Budapest,
Török J.
Dr. Egger L. és J.
Cairo,
Cila a. Rh.,
Noris,
Dobrecen,
Eich, Luxemburg,
Schmidt P.,
gyógysz.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak
akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-
széknél bejegyzett „apáca“-védőjeggyel van ellátva.
Főltulmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-,
gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbát meg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcső

(osodakenőcsőnek nevezik)
utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operá-
ciókat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcs-
cel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csont-
szut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyíthatású min-
denféle seb gyógyulásánál.

Próbát meg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utazatóktól és kerüljék az értékte-
len, úgynevezett házi kenőcsöket és más efféléket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz,
Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a házban tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát
a törvény tiltja.

Issigeac,
Dordogne, Kopen-
hága,
fabriken farma.
Milano,
A. Bertoloni,
Malmö, Sevrige,
Apot. Lejonet.

Nantes,
Pharmacie
O. Fredet,
Nápoly. Palermo.

Páris,
Pharmacie
frangaise, 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Daprey, 11,
Rue des freres
Bourgeois.

Prága,
Róma,

Corso, Agenzia
del Pollicino.

Roubaix,
Pharmacie
F. Gerroth.

Sarajewo,
Szeged.

Tomosvár.

Trieszt, Vencze.

Vienne, Zürich.

Csak ezzel a tör-
vényes, bej. védő-
jeggyel valódi.

Nemi bajoknak elkülönített osztályok.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy

DR PALOCZ v. kórházi orvos, k. egészségügyi tanár
gyógymódjával

Budapest, VII. Kerepesi-ut 10 szám, még idült
(krónikus) betegségben szenvedők is

biztos gyógyulást

érnek el. Tíz (10) nagy gyógyterem. Gyógykezelés
egész napon át. Levélre kimerítő válasz.

Rendelés: d. e 10-12-ig és d. u. 2-5-ig.

Ugyanott kapható és megrendelhető „Népszerű orvosi
tanácsadó“ II-ik kiadás. Írta: Dr. Palocz. Ára 3
(111. 5-0.) korona.

Vértisztító-, idegerősítő- és soványító-kurák.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.